

SAHLGRENKA AKADEMIN

Utbildningsdepartementet
Universitets- och högskoleenheten

Yttrande angående promemoria "Tydliggörande av yrkeskvalifikationsdirektivets minimikrav på antal studietimmar för läkar- och tandläkarexamen", U2020/05211

Sahlgrenska akademien välkomnar den föreslagna förändringen i högskoleförordningen. Vi ser dock ett flertal problem med att det inte framgår vilka konsekvenser denna förändring förväntas få för lärosätena. Promemorian antyder bland annat att en konsekvens av den förändrade skrivningen är att lärosätena förväntas anpassa sina styrdokument, till exempel kurs- och utbildningsplaner, samt att lärosätena förväntas räkna och ange hur många studietimmar kurserna och programmen omfattar.

Av promemorian framgår:

”De föreslagna ändringarna i förordningen medför inte att några utbildningsmoment måste tillföras. Innan de nya bestämmelserna kan börja tillämpas behöver dock de universitet som erbjuder utbildning till läkarexamen och tandläkarexamen få tid att fatta beslut om nödvändiga anpassningar i utbildningsplaner och kursplaner.” (s. 20.)

Det framgår inte av promemorian vilka ”nödvändiga anpassningar i utbildningsplaner och kursplaner som avses. Av promemorian framgår vidare:

”Detta innebär att den frihet som lärosätena har att lägga upp sin utbildning inom den ram som anges i högskoleförordningen kan kvarstå och är förenlig med yrkeskvalifikationsdirektivets krav på ett visst antal studietimmar. Utbildningarna till läkarexamen och tandläkarexamen bedöms uppfylla minimikraven på studietimmar redan i dag. Trots att utbildningarna bedöms uppfylla kravet på antal studietimmar är kraven i yrkeskvalifikationsdirektivet uppställda på ett sådant sätt att antalet studietimmar också måste framgå av den svenska regleringen.” (s. 17.)

Vi tolkar detta som trots att utbildningarna ”bedöms uppfylla kravet på antal studietimmar” så är de föreslagna förändringarna i högskoleförordningen inte

tillräckliga för att ”antalet studietimmar” ska kunna sägas framgå av den svenska regleringen. Detta då dessa anges i termer av miniminivåer och inte i faktiskt antal studietimmar.

Av promemorian framgår även att:

”Det bedöms vara administrativt betungande för berörda lärosäten att i efterhand räkna studietimmar för utbildningar som redan påbörjats. Eftersom utbildningarna bedöms uppfylla kraven i praktiken bedöms det därför inte finnas skäl för de nya bestämmelserna att tillämpas på utbildning som påbörjats före den 1 januari 2022.”
(s. 20.)

Ska denna passage förstås så att den implicerar att lärosätena ska räkna studietimmar för de aktuella utbildningarna som inte redan påbörjats? Vad innebär det att en ”utbildning inte redan påbörjats”? Dessa oklarheter leder fram till flera frågor, bland dessa kan nämnas:

1. Är lärosätena skyldiga att dokumentera hur många studietimmar utbildningarna omfattar?
2. Ska ”studietimmar” definieras som ”utbildningsinstitutionens schemalagda timmar”? Omfattas bara schemalagd obligatorisk undervisning, eller all schemalagd undervisning? Omfattas tid för egna studier om de avslutas med ett examinerande moment?
3. Är lärosätena skyldiga att dokumentera och intyga närvaro för den enskilde studenten för att kunna ange hur många studietimmar varje enskild student faktiskt genomfört? Hur ska dokumentationen fungera vid antagning till senare del av program?
4. Ska antal studietimmar anges i alla kursplaner?
5. Ska antal studietimmar anges i utbildningsplanerna?

Sahlgrenska akademien konstaterar att konsekvenserna för lärosätena, i form av administrativt arbete och kostnader, skiljer sig åt beroende på vilka åtgärder som avses. Sahlgrenska akademien vill understryka vikten av att åtgärderna som lärosätena förväntas genomföra på grund av den förändring av högskoleförordningen som föreslås, är balanserade och väl avvägda utifrån kravet på effektivt resursutnyttjande.

Sahlgrenska akademien anser att UKÄ bör få i uppdrag att komma med ett tillämpningsdirektiv med tydliga instruktioner för vilka åtgärder som lärosätena förväntas genomföra.

Med vänliga hälsningar,

Gunnar Tobin
Vicedekan för utbildning på grund- och avancerad nivå
Sahlgrenska akademien